

N:o 10.

Redaktör och utgivare: FRANS J. HUSS.
Expedition: Klara V. Kyrkog. 19.

Stockholm den 15 Maj 1886.

Pris: Helt år 6 kr. Lösn:r 30 öre.
Annonspris 10 öre petitråd.

Årg. 6.

Johan Peter Cronhamn.

Mer än tio vårar hafva redan spridt sin grönska öfver den mans graf, hvars namn och bild vi här återkalla i minnet, och det är just från denna graf anledningen dertill gifves oss genom den vackra minnesvård som nyss blifvit rest deröfver och hvars högtidliga aftäckning egde rum den 7. Maj, 83:e årsdagen af hans födelse. Den raske och liflige åldringen lefver nog än i det närvarande släktets häglomst, och hvad han verkat för tonkonstens förkofran i vårt land skall ej så snart förgätas. Visserligen står han ej i ledet bland de tonkonstens stormän, hvilkas alster äro af ett högre bestående värde, men få af hennes dyrkare hafva med mera rastlöst nit och i mera fosterländsk anda sträfvat i hennes tjänst, och det är just denna sträfvän för tonkonstens omvårdnad och höjande i vårt land hvarigenom Cronhamn i främsta rummet gjort sig ett namn i vår musikhistoria. Några större musikverk ega vi ej af honom, hans håg låg väl knappast deråt att fördjupa sig i tonkonstens mysterier och hans verksamhet vände sig snart från uteslutande musikstudier, då han inträdde på embetsmannabanan. Han var mindre teoretiker än praktiker; den enkla populära sången, som har förmåga att tränga sig fram i vida kretsar bland folket, betecknar därför hufvudarten af hans anlag och verksamhet som komponist. Samma riktning skönjes ock i många hans andra arbeten på detta område, såsom hans Sånglära för skolan,

Sånger för hvarje högtidsdag i året samt vid andra kyrkliga högtider, hans Musica sacra, innehållande sånger för kyrkan och skolan, 12 lätta 3-stäm. sånger af åtskilliga komponister för skolor och gymnasier m. m. i flerstämmig sättning.

Denna praktiska verksamhet, understödd af en stor förmåga och sällspordt nit, kom sedan det läroverk till godo, åt hvilket han i första rummet och snart uteslutande egnade sina krafter, och detta på ett sätt att man väl kan gifva honom hedern af detsamma pånyttfödelse. Det

var till stor del hans outtröttliga energi som lyfte upp vår Musikaliska akademi ur dess obetydlighet och fattigdom till den trygga ekonomiska ställning och den rang såsom läroverk den nu innehar. Att hos vederbörande väcka intresse för vårt musikläroverk, derpå arbetade han outtröttligt år från år, och hans personliga inverkan i detta afseende har man mycket att tacka för att riksdagens anslag till akademien allt mer ökades. Illa var det också länge bestämdt med akademiens ekonomi, när, såsom vi hört, för en 40 år sedan årsafslutningen för hvar och en af de fyra lärarne då uppgick till summa — 300 riksdaler.

I sin sträfvan för Musikaliska akademiens bästa fann Cronhamn från och med 1864 ett godt stöd, då Hertigen af Östergötland åtog sig presidiet i akademien. Från den stunden kunde Cronhamn med goda förhoppningar motse framtiden för sin kära akademi, hvars sekreterare han var sedan 1860. Det gemensamma intresset och nitet för densamma hos dess höge preses och dess sekreterare ledde också till en personlig tillgifvenhet mellan dem, hvilken gaf sig ett vackert uttryck då akademien förre preses, vår nu varande konung, i egen person hedrade den nämnda aftäckningen af Cronhamns gravvård och efter högtidlighetens slut der nedlade den första af de kransar, som då offrades åt den aflidnes minne.

Vi vilja här nedanför redogöra för högtidligheten vid denna aftäckning och meddela i sammanhang der-

Johan Peter Cronhamn.

med det ena af de skaldestycken, som då upplästes samt, längre fram i detta nummer, den vackra sång som inledde högtidligheten och hvars ord och musik härstamma från två af Cronhamns äldsta ungdomsvänner. Cronhamns egen enkla melodiosa sång, som sjöngs vid högtidlighetens slut, ha vi ej haft tillfälle att här införa. Vi förutsicka här en kort skildring af hans lif och verksamhet.

Johan Peter Cronhamn var en kojans son, som genom studier, till största delen på egen hand, och genom en jernfast vilja, förenad med ospard flit, bröt sig en bana. Han föddes den 7 Maj 1803 vid herresätet Dömostorp i Östra Karups socken af Halland och upptogs vid fyra års ålder såsom eget barn af morbrodern Lars Cronhamn i Lund, hvars namn han af erkänksamhet antog. Sedan han inhemtat nödiga skolstudier i en privat latinskola, sattes han vid tio års ålder i lära hos en gördelmakare i Lund, der han dock blef så misshandlad, att han rymde derifrån och upptogs åter af fosterfadern.

Han egnade sig sedan åt glasmästar-yrket men studerade också på egen hand musik, så att han blef antagen som flöjtist vid södra skånska infanteriregementet — fastän utan lön. Det var dock en annan framtid som väntade den energiske och intelligente ynglingen. Genom välvilligt beskydd af skriffadern, den berömda prosten Schartau, hvars på en gång allvarliga och kärleksfulla ledning gjorde ett djupt intryck på den själfulle och känslige unge mannen, bereddes honom vid 18 års ålder plats som biträdande lärare i Lunds fattigskola, hvarpå han fick anställning ett par år som ordinarie lärare i ett par folkskolor i skånska landsbygden. Men detta var blott ett trappsteg framåt i Cronhamns utveckling.

När hans välvillige beskyddare dog 1825, tappade Cronhamn icke modet utan kastade renseln på ryggen och vandrade upp till Stockholm. I Musikaliska akademien fullkomnade han här sina musikiska studier, blef belönad med flera silfvermedaljer och tog organistexamen med höga betyg. Åren 1827—37 var han organist i Skeppsholms kyrka.

Med Cronhamns sinne för mångsidighet var dock denna sysselsättning ingalunda tillfyllest. Han inträdde i tullverket 1829, der han oförtrutet arbetade i omkring 20 år, endast med afbrott af några terminers studier vid Upsala universitet, der han medhann både student- och kamalexamen, efter hvilka absolverande han skyndade att vinna inträde i kamarrätten. Här avancerade han till revisor och tog afsked med pension 1870.

Hans befattning som tjänsteman hindrade emellertid ej hans verksamhet som musiker.

Redan 1842 kallades han till lärare vid Musikaliska akademien i elementar- och korsång, och följande år till ledamot af samma akademi. Vidare blef han, som sagdt, 1860 akademiens sekreterare.

Cronhamn hade dessutom tid öfrig

för mycket annat, han stiftade och ledde under en följd af år så väl ett sånginstitut som ett par sångsällskap, han reste på uppdrag af Oskar I till 1851 års verdens-exposition i London för att studera nya uppfinningar af musikinstrument, hvaröfver han utgaf en beskrifning, och han besökte 1853 Tyskland för att studera dervarande musikläroverks organisation.

Hans nit och förtjenster lönades af Carl XV med Vasaordens riddarstjärna och af Oskar II med guldmedaljen Literis et Artibus, som öfverlemnades till honom 1873, på hans 70-åriga födelsedag.

Utom de ofvannämnda musikverken har Cronhamn utgivit solosånger: Romanser, Nya militärsånger, Sånger för barn; Qvartetter: Fosterländska sånger, Militärsånger, Hymn »Till Svenska folket», 3 sånger, 60 sånger af Bellman, redigerat den mycket spridda sångsamlingen »Sjung» etc.

Af hans sångqvartetter hafva några, såsom »Bröder, hörden I signalen» och »Krigarn hvilat sig i mark och skog», vunnit ofantligt stor popularitet.

Begäfvad musikskriftställare, verkade Cronhamn under en följd af år som konstkritiker i åtskilliga af Stockholms dagliga tidningar och har i Musikaliska akademiens handlingar nedlagt bevis på sin förmåga som minnestecknare.

Hans glada och vänsälla väsen tillvann honom jemväl såsom enskild person de allmännaste sympatier.

En tärande kräftsjukdom bröt 1874 den annars in uti sena ålderdomen liflige och kraftige mannens helsa, och den 15 Juni 1875 satte döden en gräns för hans verksamma lefnad.

* * *

Den minnesvärd öfver Cronhamn, som nu höjer sig öfver hans graf på Nya kyrkogården, afläcktes den 7 Mars på middagen i närvaro af konungen, den hädangångnes anhöriga, Musikaliska akademiens preses och en del af dess embets- och tjänstemän, k. teatrarne f. d. chef, hofmarskalken af Edholm, och den nuvarande, direktör Willman, samt många af artisterna derstädes, musikvänner och andra den aflidnes personliga vänner samt för öfrigt ett mycket stort antal åskådare ur alla samhällsklasser.

Sedan konungen anländt, uppständes af en blandad kör under kormästaren A. Edgrens ledning förra hälften af en högtidssång med ord af professor H. Säterberg och musik af direktör I. Dannström. Musikaliska akademiens nu varande preses, justitierådet Åbergsson, trädde der- efter fram till den ännu af ett tackelse dolda värden och erinrade i ett kort tal om Cronhamns lifsgärning, framhållande att han i den dubbla egenskapen af musiker och embetsman inlagt stora förtjenster, som i tacksamt minne bevarades af vänner och lärjungar och åt hvilka de velat gifva ett synligt erkännande genom den nu resta värden.

Vid tonerna af förutnämnda sång, af hvilken senare delen nu utfördes af bemälda kör, föll tackelset från minnesvär-

den. Denna utgöres af en 13 fot hög granitsten i bautastensform, öfverst å framsidan prydd med en förgylld stjärna, under hvilken synes en bronsmedaljong, framställande Cronhamns lyckade porträtt, modellerad af dottern Estella. Derunder, enligt den hädangångnes föreskrift, en lyra med brustna strängar. Under namnet, födelse- och dödsår samt data läses: »Vänner och lärjungar reste värden». Dennas baksida bär inskriften: »Jag vet att min förlossare lefver», hvilka bibliska ord äro hemtade från Händels berömda oratorium »Messias».

Sedan sången tystnat, framträdde hr Knut Almlöf och uppläste af F. Hedberg författade verser och derefter uppstämde kören en af Cronhamn komponerad sång (en serenad, med nu något ändrade ord). Efter dennas slut reciterade direktör Willman ett af revisor F. Tammelin författadt vackert poem, hvilket i tryckta exemplar utdelades till de närvarande.

Härpå följde slutligen värden's bekransning, som inleddes af konungen sjelf, hvilken ditlade den praktfulla, med guldfransprydda blåa och gula sidenband sammanhållna krans, som sändts från prinsessan Eugenie. En annan ståtlig krans, med inskrift »Från Musikaliska akademien», frambars af justitierådet Åbergsson. Bland öfriga kransar, som nedlades kring värden, märktes: från musikiska konstföreningen, från dramatiska och musikiska artisternas pensionskassa, från Dagens Nyheters redaktör, från Post- och Inrikes tidningar, från Mathilda och Frithiof, Axel och Estella, fru Tammelin, f. Bock, fru Gelhaar, f. Ficker, m. fl.

Till sist må nämnas att den kör, som så väsentligt bidrog till den vackra högtidligheten, bland sig räknade flera af våra yppersta röster, såsom fröken Almati, fru Edling, fröknarna Andersson, Wellander och Karlsohn, hrr Ödman, Lundqvist och Strömberg, samt kgl. teaterns båda kapellmästare och dessutom medlemmar af Stora teaterns kör*. De nämnda verserna af revisor Filip Tammelin hade följande lydelse:

I minnets Pantheon väl ställas kan
Den veteran, hvars aska göms härunder,
Och därför hedras han på goda grunder:
En rastlös konstnärssjäl, en vänsäll man,
En blid gestalt som skapad att försona
Och värd i allt förtjenstens segerkrona.

Ett barn af solig Maj alltjemt han var,
Om ock i armöds låga koja boren,
An i sin lefnads höst en bild af våren;
Ty en kompass uti sitt bröst han bar,
En fast, osviklig ledsven in i döden:
Tron på en Gud, som styrer lifvets öden.

* Att konservatoriets elever, som vi hört lära varit villiga att öppna den högtidliga akten med »Ave verum corpus» af Gounod, lyste genom sin frånvaro, väckte allmän och rättvis förundran, helst den aflidne i lifstiden ej allenast var akademiens ledamot, mångårige lärare och embetsman, utan dessutom under en tid af 30—40 år sjelf bestridt kördirigentplatsen. Öm minnet af akademiens bortgångna framstående lärare så litet hedras, kan man verkligen sätta i fråga om ledningen af detsamma äro i rätta händer.

Sol var i lynnet, sol uti hans blick,
Hans väsen p regeln bar af fryntligheten,
Med öppen famn han gick mot menskligheten
Och allas kärlek han till gengäld fick;
Och, idealen trogen till det sista,
Han kunde ej sin glada tillit mista.

Han stod på vakt vid skönhetsens banér
Och på dess altar sina offer lade,
Han ärligt gaf det bästa som han hade
Och göt sin själ deri — hvad vill du mer?
Och på sin vakt, så kärleksfull och trügen,
För mången konstens son han visat vägen.

Allt hvad han verkat på sin jordestig
I tacksam hägkomst göms och hålls i ära,
Som de många vittnesbörd en säg,
Der här många bautastenen utat sig,
Fastän i ro den gamle länge hvilat
Och elfva vårar öfver griften ilat.

Vår vän vi firat; ömt en dotters hand
Ställt fram för oss de välbekanta dragen,
Ställt honom själf så lefvande i dagen,
Och talarn minnets eterneller band.
Skönt sången klingat, och i toner unga
En grånad bard hans Requiem hörts sjunga.

Bernadotte—Bonaparte—Beethoven.

Under denna rubrik läses i tidningen »Vikingen» för 1 maj följande:

»Nyligen har man åter fått i gång en sägen om generalen Bernadotte — föremålet för så otaliga falska historiska meddelanden: först i periodiska skriften »Ur dagens krönika», nu senast i Stockholms Dagblad förmäles, hurusom Bernadotte af Beethoven för konsul Bonaparte förmått Beethoven att skriva sin *Symfonia Eroica* såsom hyllning åt den sistnämnde. Historien säger oss att Bernadotte vid den uppgifna tiden var högst förbittrad på Bonaparte, som genom intriger hos Directorium fått ändring i Bernadottes nyss gifna bestämmelse såsom anförare för armén i Italien. Det är således alldeles otroligt att han skulle velat bereda denne motståndare en hyllning. Bernadotte uttalade just på den tiden stor harm öfver att ha blifvit utnämnd till minister i Wien i stället för det viktiga armébefälet. Beethovens stora »ifver vid kompositionen» synes också kunna sättas i tvifvel, då han behöft sju år dertill. Han skulle, heter det, varit färdig att lemnat arbetet till Bernadotte, som skulle medföra det dediceradt till konsulen, men ändrat beslut då Bonaparte gjort sig till kejsare.

Bernadotte var år 1797 endast en kort tid minister i Wien, Bonaparte blef kejsare 1804; således hade Beethoven tagit sig sju års tid för sitt odödliga mästerverk. Ämnet dugde likväl till en af de många sagorna om generalen Bernadotte.»

Med rättande af några misstag i detta »Vikingens» uttalande, såsom att man »nyligen fått i gång» denna sägen (hvilken är nära 50 år gammal) samt att Bernadotte var »1797» i Wien (hvilket bör vara 1798), luta vi för öfrigt åt »Vikingens» åsigt och tro, att historien är, om icke bevisligen oriktig, så dock åtminstone skäligen apokryfisk. Till det af »Vikingen» andragna speciella skälet

kommer redan det allmänna och kända, att förhållandet mellan Bonaparte och Bernadotte alltid var temligen spändt, och att Bernadotte, som vid den tiden ännu omfattade republikens sak, uttalade farhågor för Bonapartes ärelystna planer. Slutligen är hela historien om ursprunget af meddelanden, hvilka ofta visat sig otillförlitliga. Då sägnen emellertid allmänt tagits för god, ej blott i »Dagbladet» och »Ur dagens krönika», utan äfven i kommentarierna till »Oskar Fredriks högtidstab» och många andra svenska kompendier, kan ju saken vara värd en undersökning, hvarvid vi stödja oss dels på Schindler själf, dels på Beethovens förnämste biograf, Alexander Wheelock Thayer.

* * *

Jean Baptiste Bernadotte kom som fransk ambassadör till Wien den 5 Febr. 1798. Då etiketten icke tillät ett främmande sändebud att i denna officiella egenskap göra eller mottaga besök, så länge han ej formligen var presenterad vid hofvet, så lefde generalen under första tiden helt stilla. De som sågo honom, berömde honom såsom artig, lugn och blygsam, och hans båda sekreterare Gaudium och Freville såsom mycket bildade. En tredje person i hans följe var violinisten Rudolph Kreutzer. Bernadotte hade då just fyllt 34 år, Kreutzer var 32; båda voro de gamla nog för att efter sin smak och bildning kunna uppskatta Beethovens genius och glädja sig åt hans sällskap. Då dessutom generalen var son af en advokat från provinsen, så låg i deras härstamning ingen så stor skilnad i rang, att den ju kunde förhindrat ett otvunget umgänge mellan dem.

Att Beethoven således verkligen umgicks hos ambassadören, är i och för sig ganska sannolikt. Men nu till Schindlers berättelse. I första upplagan af sin Beethovensbiografi säger denne: »Första idén till eroican skall egentligen vara utgången från general Bernadotte, hvilken då var fransk gesandt i Wien och mycket värderade Beethoven. Så hörde jag från flere af Beethovens vänner. Äfven greve Moritz Lichnowsky, som ofta var med Beethoven i Bernadottes sällskap, har meddelat mig det.» Vidare tillfogar han, att Beethoven ännu 1823 »lifligt erinrade sig att Bernadotte verkligen hos honom väckt första idén till *Symfonia eroica*». Dess värre har Schindler i tredje upplagan af samma biografi förringat tillförlitligheten i sina egna hägkomster genom att ytterligare utbrodera saken på följande sätt (kursiveringen af undertecknad): »I hans (Bernadottes) för notabiliteter af alla stånd öppna salong syntes ock Beethoven, hvilken redan förut gifvit sig tillkänna såsom stor beundrare af republikens *förste konsul*. Från denne general har den tanken utgått, att Beethoven borde i ett tonverk fira tidsålderns störste hjelte. Ej långt efteråt (sic!) hade denna tanke utvecklats sig till handling.» I det vidare förloppet af denna symfonis historia ger Schindler

långa utdrag ur Beethovens eget exemplar af Schleiermachers öfversättning af *Plato*. Beethoven ville — menar Schindler — hafva allting inrättadt efter Platos republik och trodde att Napoleon ämnade göra så med Frankrike; »deraf hans entusiasm för Napoleon».

Att tanken på Bonaparte såsom förste konsul haft inflytande på symfoniens form och innehåll, då Beethoven ändtligen grep sig an med kompositionen, och att tonsättaren någon gång i sitt lif bildade sig ett slags politiskt system efter Plato, äro två saker för sig, båda mycket antagliga. Men huru litet de sammanhånga med det föregående och med hvarandra, inses lätt deraf, att Bernadotte länge sedan var aflägsnad från Wien innan den konsulariska regeringsformen antogs i Paris, och att å andra sidan *Symfonia eroica* uppfördes i Wien innan Schleiermachers Plato i Berlin hade lemnat pressen!! A. L.

Tredje filharmoniska konserten i Köbenhavn.

Johan Svendsen är otvifvelaktigt för närvarande den kraftigaste stödjepelare för musiklifvet i den danska hufvudstaden. Här är icke tillfälle att tala om hans verksamhet vid operan, hvars orkester han gjort till en mönsterorkester — det kräfver sitt särskilda kapitel.

De s. k. filharmoniska konserten, som hafva honom att tacka för sin tillvaro, måste betecknas såsom hufvudstadens noblaste musikfester. Idéen med dem är att bringa fram musikaliska mästerverk af större intresse och derjemte göra publiken bekant med mera framstående utländska musikvirtuoser.

Detta har gjort att under de år Johan Svendsen varit här ett ganska aktningvärdt antal af europeiska musikstorer gästade Köbenhavn, hvarjemte de filharmoniska konserten alldeles afgjort höjt nivån för musikprestationerna i allmänhet härstädes.

Den senaste konserten upptog Pastorsalsymfonien som hufvudnummer. Jag tror att man får söka länge efter makten till utförande. Det geniala mästerverket lyftes till en höjd, hvarpå alla dess rika skönheter framstodo i en genomskinlig klarhet, som både bländade och tjusade. Det ligger en sann trollmakt i denne mans taktpinne; det är rent beundransvärdt hur han förmår liksom mejsla ut de olika detaljstämningar, så att man kan följa alla leden i en konstfull komposition, han beherrsakar hvarje instrument, hvarje nyans, hvarje den minsta småsak, och det icke minst beundransvärda dervid är att man aldrig hör friare toner, aldrig känner en varmare, friskare totalverkan än i de arbeten som komma fram under Johan Svendsens ledning. I »Scenen vid bäcken» nådde mästerskapet höjdpunkten: här kände man att tvenne konstnärssandar möttes i djupaste förståelse — *den lilla sorlande bergbäcken

der nere vid Donaustranden hade inspirerat Beethoven till denna tjugande idyll — prakten, majestätet och glansen i den norska naturen har gripit den norske musikern och låtit honom lägga in i bilden af den skära idyllen en underström af vemodigt högstämmt allvar. Härigenom göts der en ursprunglig friskhet öfver den ljufva tonmålningen af oförgätlig verkan.

Likaledes kom der ett lif och en styrka öfver den fantastiska stormscenen, der kapellmästaren icke skydde att använda alla honom till buds stående medel för att få en så sann tolkning som möjligt.

Så som Pastorsymfonien här framställes fattar man till fullo hvilken själsfrändskap det är emellan Beethoven och de moderne mästarna. Han höjde sig öfver samtidens småfuttiga petigt utpynade konstverk och hemtade sin inspiration från naturens stora, rikt instrumenterade orkester, och återgaf inspirationen i sanning, och i denna sanning hafva män som Wagner, Berlioz, Boito m. fl. arbetat vidare.

I Tschajkowskys andante cantabile för stråkorkester gaf Johan Svendsen ett glänsande bevis på till hvilken grad af fulländning denna musikgenre kan bringas. Den breda, fulltoniga sången verkar som komme den från ett enda jätteinstrument, speladt af mästarehand.

Cherubinis praktfulla Anakreon-ouverture blef till en förtrollande fin och luftig väfnad, sprittande och fängslande.

Det är en öfverlägsen ro öfver Svendsens taktpinne; aldrig märker man någon nervositet hos mannen, aldrig någon uppjagad onaturlig effekt, men när hans instrumenter jubla i fulltonig entusiasm, då ser man hur det är han som häfver den fram genom sin styrka, — öfvertygelsens och hänförelsens makt ligger i taktpinnens fasta kraftiga rörelse, liksom pianissimots ljufva renhet gungar i dess mjuka, behagliga svängningar.

Och ännu ett, kapellisterna veta att denna skarpa hjerna är i stånd att följa hvars och ens arbete, att hans öra icke en sekund är döft för någon ton, och under en sådan anförare somnar man icke på sin post.

Den främmande konstnär, som denna gång uppträdde, var en mycket bekant och högt skattad tysk tenor Anton Schott. Det var ett lyckligt grepp att här presentera fullgod tenorsång. Danska publiken suckar efter en tenor — operan måste nöja sig med en romans-sångare från vådevillen i hjeltetenorpartier eller för länge sedan utsjungna tenorer af 3:dje eller 4:de rang eller i yttersta nödfall tyska skriktenorer af tvifvelaktig rang.

Hr Schott besitter ett utmärkt skönt instrument — styrka djup och klarhet i toner som välla fram utan spår af ansträngning. Han är företrädesvis Wagner-sångare och sjöng med oförliknelig bravur och entusiasm en Liebeslied ur »Die Walküre». I Beethovens: »An die ferne Geliebte» fick den der bekanta tyska smäktande sentimentaliteten litet för mycket bugt med honom, men i Schumanns

och Schuberts sänger tonade hans stämma rik, varm och naturlig.

De filharmoniska konserterna äro fester i Köbenhavns musikverld — publiken med kungafamiljen i spetsen infinnes sig fulltalig, festklädd och i feststämning. Allt är idel öra och begeistring — och detta med rätta.

Köbenhavn i Maj 1886.

John Bökclund.

Från Upsala.

O. D.-konserten, af mig i korthet förra gången omnämnd, bjöd i år bland annat på Mendelssohns vackra musik till »Oidipus», ganska talangfullt utförd af sällskapet, särdeles om man tager de besegrade svårigheterna i betraktande. I öfrigt bjöd programmet på diverse soli och körer, mer eller mindre lyckligt återgifna, och till sist på F. Pacii präktigt humoristiska »Warnung vor dem Wasser», prestationernas kulmen, tolkad som den blef nemligen med klarhet, kraft och sprittande abandon. Man har gjort den iakttagelsen att den bachanaliska stilen ligger syperbt väl för detta sällskap, dess dryckesvisor gå alltid med beundransvärd verve. Också sätter det goda sällskapet dem vanligtvis på programslutet. Slutet godt, allting godt . . .

Allting godt kunde man med fog säga om den utomordentliga musikaliska högtidsstund, som fru Neruda glädde stadens — alltför få — musikvänner med i slutet af April. Visserligen var det en afsaknad att ej få höra konstnärinnan i något mer framstående klassiskt nummer än de visserligen vackra, men relativt mindre betydelsefulla Mozartska Variationerna i d-moll, men den ädla anda, den storslagna stämpel, fru N. förlänade äfven rena virtuosstycken, gaf dessa nytt, rikt intresse. Med genialiskt fin frasering och charmant kolorit återgafs ett större konsertnummer af Vieuxtemps, med klingande, mjuk sängbarhet Nardinis intagande gamla Larghetto. Leclairs Tambourin, senast här spelad af Sauret, förstod den snillrika konstnärinnan att afvinna nya, intressanta sidor, och i Wieniawskis Mazurkor inlade hon all den finess och eleganta humor, som den store kompositören-violinisten själf det gjorde. Rik poesi utmärkte hennes innerligt sjäfulla föredrag af broderns elegiskt gripande »Berceuse slave» och i »La ronde des lutins» prunkade hela hennes praktglänsande virtuositet, ej så mycket för sin egen skull, som icke mer för att tydliggöra den pikanta kompositionens egendomligt trolska stämning. Konstnärinnan, syn- och hörbarligen väl disponerad, hade den i sanning utmärkte artigheten att gifva icke mindre än tvenne rätt långa nummer utom programmet. Hänförelsen hos den — som en deltagare naivt sade — »lilla, men naggande goda» musikpubliken var ofantlig. — System, fröken Olga, hade att dras med det olydiga och tredskande Gillepianot, som förtar all doft från saker af finkänsligare

art, Chopin t. ex. Det minst grannlaga af Chopinstyckena, som frk. N. spelade, en »etude», lyckades därför också bäst. Frk. O. hade oturen att i »Tambourin»-ackompagnementet komma af sig, hvilket dock snart reparerades, och i ett annat nummer rasade plötsligen noterna ned från sin plats och flögo ut öfver estradgolfvet. Lika qvickt flög herr notvändern efter de bångstyriga rebellerna, som beundrande lagt sig ned för den stora violinistinnans fötter; denna drog sig alltjemt spelande, fryntligt småleende något åt sidan, de förflugna fångades och kommo åter på sin plats just i samma minut de skulle flyga ut öfver hela salongen — i tonernas luftiga skrud. *Aucun.*

Ett porträtt af Joseph Haydn. Giuseppe Carpani, en kunnig och bildad italienare, uppehöll sig 1796 i Wien, der han lärde känna den odödlige tonsättaren Haydn och slöt med honom ett trofast vänskapsförbund.

Det förtroliga umgänge, som här af uppkom, föranledde honom sedan att offentliggöra en samling bref, i hvilka man finner flera intressanta detaljer om Haydns lefnadsförhållanden, och ur hvilka vi låna följande anekdot.

Prinsen af Wales, sedermera konung Georg IV, önskade sig ett porträtt af Haydn: han lemnade detta uppdrag åt målaren Reynolds, och Haydn, som visste att tillbörligt uppskatta en sådan ära, begaf sig till konstnärns atelier. Reynolds, som föresatte sig att af detta porträtt göra ett mästestycke, sökte att upplifva Haydns något slappa drag, för att gifva ett idealt uttryck åt bilden af den man, som hela England beundrade. Haydn deremot, som var anspråkslösheten själf, gjorde icke den minsta ansträngning att gifva sitt ansigte ett lifligare uttryck, och när vid flera förnyade försök alla bemödanden i denna väg blifvit fruktlösa, begaf sig Reynolds till prinsen, för att för honom tydliggöra omöjligheten att af Haydn erhålla en lyckad afbildning; han anhöll därför enträget att blifva befriad från det smickrande uppdraget, emedan han fruktade att utförandet skulle skada hans redan stadgade rykte. Prinsen betjenade sig då af en krigslist för att komma målarens erkända talang till hjälp. Han uppmanade Haydn att för fjerdre gången intaga den tröttsamma ställningen, af hvilken han redan var mer än mätt. Då hans fysionomi äfven nu förblef lugn och liflös, tryckte Reynolds oförmärkt på en fjeder, ett förhänge föll, och en hvitklädd ung flicka framträdde, fattade Haydns hand och sade på tyska till honom: »O, huru lycklig är jag icke att här träffa dig, min älskade vän!»

Den glädte öfverraskade Haydn dröjde icke att omfamna sin landsmaninna, och Reynolds var så lycklig att se detta sjäfulla uttryck breda sig öfver Haydns anletsdrag, hvilket nu gjorde hans porträtt till ett fullkomligt lyckadt och allmänt bekant mästestycke.

Sång

Vid aftäckandet af J. P. CRONHAMNS minnesvård d. 7 Maj 1886.

Cantabile. (♩ = 92)

Ord af Herman Säterberg

Musik* af I. Dannström.

Sopran.
Alt.

Tenor.
Bas.

v. 1. Van - drarn trött - nar, fäl - ler staf - ven, flyt - tar ned i dö - dens gård; Slu - tet

v. 2. Dock hvad här med flit och ä - ra man har od - lat, man har sätt, Det skall

på vår färd är graf - ven, All vår vinst en min - nes - vård. All vår vinst? Nej, dag ju

lef - va det skall bä - ra Blom och skörd i ym - nigt mått. Graf är stum, men min - net

vä - kes å - ter se - dan nat - ten flytt, Och när lif - vets lå - ga släc - kes gryr för

ta - lar, väd - jar till vår ef - ter - verd, Läg - ger ned i dö - dens da - lar tack - sam -

oss en dag på nytt. Och när lif - vets gå - ta släc - kes gryr för oss en dag på

he - tens of - fer - gård, Läg - ger ned i dö - dens da - lar Tack - sam - he - tens of - fer -

nytt. Stof - tet blott i graf - ven hvi - lar, men från sor - ger, qual och strid, Au - den till sitt hem - land

gärd. Upp mot höj - den sän - gen sti - ger, Bro - der hör oss från ditt hem! Tro - gen vän - skap vår - den

i - lar Till en verd af e - - vig frid, Till en verd af e - vig frid.

vi - ger Sjun - ger dig sitt re - - qui - - em, Sjun - ger dig sitt re - qui - - em.

ritard.

rit.

lento.

* Melodien ur Dannströms Andliga Sångar, af kompositören arrangerad efter den nya texten.

Från Scenen och Konsertsalen.

- Maj
1, 4, 8. Saloman: *Diamantkorset*. (Zephyrine: fru Edling.)
6, 14. " " (Zephyrine: frk. Andersson.)
10, 12. Donizetti, *Leonora*, opera i 3 akter af Scribe, Royer och Vaës. (Leonoras rol utf. af frk. Almati, Inez: Fru W. Strandberg; Alfonso XI, Fernando, Balthasar, Don Gaspar: hrr Forstén, Ödmann, Strömberg, Ohlsson.)

Nya Teatern.

5. Lecocq: *Fågel blå*.
6, 7, 10. Gluck: *Den lurade Kadin*, kom. opera i 1 akt. musikern bearb. af J. N. Fuchs, texten af Fritz Krastel. (Fatima, Zelmira, Omega: frkn. Jonson, Sjöberg, Lund; Kadin, Omar, Nuradin, en Aga: hrr Gardt, Gründer, Castegren, Ström.)
11. " *Den lurade Kadin*.
11, 13. Hallström: *Aristoteles*.
14. Lortzing: *Vapensmeden*.

Södra Teatern.

2. Audran, *Stora Mogul*.
3. " " " (sista ordin. föreställningen före hösten.)

Musikaliska Akademien.

7. *Filharmoniska sällskapets* 3:e årskoncert (1885—86).
11. *Duo-konsert* af fruarna Erika Nissen och Agathe Backer-Gröndahl.

Berns' Salong.

2. *Svenska Dubbelkvartettens* afskedsmatiné för hr A. Fischer.
9. *Ragnar Grevillius'* konsert.

Rossi-föreställningarna på Stora teatern hafva under första hälften af denna månad trängt tillbaka operan. Emellertid har Salomans »Diamantkorset» fortfarande hållit sig uppe och hittills gifvit 10 fulla eller nästan fulla hus. Utom denna opera har »Leonora» af Donizetti gått öfver scenen ett par gånger med fröken Almati i titelrolen. Tack vare ett mycket godt återgifvande synes operan, oaktadt sin för yår tid bra nog triviala musik och föga intressanta handling, komma att locka folk till teatern, som denna tiden har en farlig konkurrent i de vackra vårqvällarne. Om operans föregående framträdande och rolbesättning å Stora teatern lemnade vi i N:o 8 en kort redogörelse. Fröken Almatiss utförande af Leonoras parti väckte ett välförtjent bifall, som lifligast yttrade sig efter hennes utförande af den stora arian i tredje akten, hvori hon både i vokalt och dramatiskt hänseende firade en verklig triumf. Leonoras parti synes oss bättre än de föregående ligga för hennes röst, och hennes dramatiskt kraftfulla spel hade här pointer af mäktig verkan. Herr Ödmann har förut skördat lagrar såsom Fernando, men denna gång öfverträffade han sig sjelf. Vid förträfflig röstdisposition inlade han i sitt föredrag en sådan styrka, känsla och smak, att han oemotståndligen hänförde sina åhörare. Sällan ha vi hört hans röst utveckla så mycket behag som i denna rol, der dess styrka i allmänhet modererades på ett sätt, som lät väljudet i densamma framträda i hela sin skönhet. Kung Alfonso egde i herr Forstén en värdig re-

presentant, och hans smakfulla sång, hvilken fördelaktigast framträdde i andra aktens aria och trion mellan honom, Leonora och Fernando, väckte rättmätigt bifall. Tillägga vi då, att herr Strömberg, såsom priorn och fru W. Strandberg såsom Inez i sin mån bidro till förträffligheten i utförandet af operans hufvudroller, äfvensom att öfriga medverkande skötte sina partier väl, så blifver vårt totalomdöme om denna operas framställning att densamma i fullkomning och helgjutenhet lemnar föga öfrigt att önska.

Af de konserter vi ha att anmäla intager Filharmoniska sällskapets tredje konsert främsta rummet. Denna konsert kan också räknas till de främsta, som någonsin gifvits här i Stockholm, så väl med afseende på det storslagna verk, Brahms »Deutsches Requiem», som utgjorde dess hufvudnummer, som ock med afseende på utförandets förträfflighet, trots de stora svårigheter, som här voro att öfvervinna. Konserten gafs med biträde af hofkapellet och inleddes med Gades bekanta Ossian-ouverture, hvarpå följde Beethovens konsertaria »Ah perfido», med hvilken en ung sångerska, fröken Lelia Kramer, debuterade inför vår musikaliska publik. Fröken K. visade sig i besittning af en rätt fyllig och vacker röst, som dock ännu ej är utbildad nog till att fullt nöjaktigt återgifva ett sångnummer, skrifvet för sångartister af första rang. Bättre lyckades fröken K. i Brahms Requiem, hvori hon utförde sopransolot.

Ein deutsches Requiem för soli, kör och orkester af Brahms är, såsom namnet antyder, skrifvet till tysk text, fritt vald efter bibeln, innehållande betraktelse öfver all tings förgänglighet och jordelivets sorg och lidande samt trösten af att hoppas på Gud, på seger öfver döden och på en kommande salighet. Det sönderfaller i 7 afdelningar, af hvilka N:is 1, 2, 4 och 7 äro endast körer, N:is 3 och 6 körer med bariton- och N:o 5 med sopransolo. Baritonpartiet sjöngs värdigt och vackert af herr Lejdström. N:o 1, »Selig sind die da Leid tragen» och N:o 2, »Denn alles Fleisch ist wie Gras», gäfvos i höstas, såsom bekant, å Sällskapets första årskoncert, då endast med pianoackompagnement. Det första af dessa med sin stilla resigneradt religiösa stämning och melodiska skönhet samt det andra med sin dramatiskt kraftiga och storslagna karaktär representerade då verket i sin helhet, hvars fullständiga återgifvande nu med stor orkester här som öfverallt gjorde ett gripande intryck. N:is 4, 5 och 7 äro af samma karaktär som N:o 1, de båda andra N:is 3 och 6 hafva samma storartade anläggning som N:o 2. Särdeles gäller detta tredje rummet med den på sjuttio två tacters orgelpunkt stödda dubbelfugan, ett musikaliskt jätteverk af i sanning öfverväldigande storhet i formen som till intrycket, om än den musikaliska njutningen här får stå tillbaka. Denna ändlösa orgelpunkt gör snarare ett tröttnande än behagligt intryck, och detta nummer har äfven allt ifrån ver-

kets första delvisa uppförande 1867 väckt opposition, dock mera förr än i vår tid. Ett noggrannare skärskådande af de särskilda delarne i detta verk förbjuder utrymmet här. Man kan tycka att en mindre bred anläggning af de särskilda numren skulle ha varit till fördel för det hela, men med Hanslick kunna vi dock tryggt instämma i, att sedan Bachs H-moll-messa och Beethovens Missa solennis intet på detta område kan ställas vid sidan af Brahms Requiem i fulländadt tekniskt mästerskap, i varm och djup religiös känsla, i gripande enkel naturlig storhet. Brahms lär ha skrifvit detta requiem under intryck af djup sorg öfver en älskad moders bortgång, och en skönare minnesvärd, säger Hanslick, har ej en son kunnat resa till ära för sin mor — och sig sjelf. — Konserten gafs, märkvärdigt nog, ej inför fullt, endast »godt» hus och bevistades af konungen och kronprinsen med uppvaktning. Vi lyckönska Filharmoniska sällskapet till fortsatt verksamhet under sin nitiske och dugtige ledare. Önskligt vore emellertid om det behöfliga ekonomiska resultatet af denna verksamhet kunde säkrare betryggas, hvilket genom abonnement torde kunna åstadkommas.

Fruarna Erika Lie-Nissen och Agathe Backer-Gröndahls duo-konsert i Musikaliska akademien gafs inför en temligen talrik publik, och de aktade, gediget talangfulla pianisterna, af hvilka den först nämnda på lång tid ej låtit höra sig här, tillvunno sig stort bifall för sitt smakfulla och jemna samspel, som mest slog an i originalkompositionerna för 2 pianon, Schumanns Thema med variationer och Chopins Rondo, samt i Henselts etyd »Si oiseau j'étais» och Saint Saëns karaktéristiska Danse macabre, hvilket senare måste bisseras. Griegs sättning af Mozarts C-moll-fantasi för 2 pianon är endast ett förfuskande, till en del förnorsande af Mozart, för hvilken en verklig musiker bör ha mera aktning. Arrangement af orkestersaker kan ha sitt berättigande, men ett försök som det ifrågavarande är ej förbättring utan försämring. Under hr Halléns anförande biträdde Filharmoniska sällskapet med förut af detsamma utförda saker: Linggs »Hafsfrun», Halléns »Drömmen» och Södermans »När den sköna Maj etc.»

Herr Grevillius' matiné i Berns' salong d. 9 Maj hade oaktadt ett lockande program med vokal- och deklamationsnummer af värderade förmågor ej lockat mycket folk. Så väl konsertgifvarens som de biträdandes prestationer framkallade dock lifligt bifall, som synnerligen starkt yttrade sig efter herr Lundquists föredrag af Friebergs »Zuaven», hvilken gafs da capo, och efter herr Bäckströms komiska föredrag, som väckte mycken munterhet. Matinéen afslutades af konsertgifvaren med väl föredragna solosånger af Wüerst, Horneman (»Der Asra») och Sjögren (»Prindsezen»); de senare sångerna voro intressanta nog, men hade farliga medtäflare i Rubinsteins och Kjerulfs musik till samma ord.

Från in- och utlandet.

Fröken Karin Lindsténs debut såsom Margareta i »Faust» är snart förestående. Herr Kloed kommer då att öfvertaga Fausts parti.

En ny tenor, herr Bratbost, f. d. norsk skarpskytt, skall i dagarne debutera å Stora teatern som Ruodi i »Wilhelm Tell». Debutanten har på kon. Oskars bekostnad undervisning, dels af professor Hallström, dels af herr Arv. Ödmann. I svenska språket har han undervisats af fru Bertha Tammelin.

Fröken Math. Grabow har en längre tid till följd af en envis halsåkomma varit hindrad att tjänstgöra. Man hoppas dock att hon skall blifva så snart återställd, att hon ännu några gånger kan uppträda under denna speltermin. Hennes afgang från scenen med detta spel är beklagligtvis vara afgjord.

Johannes Elblad, vår förträfflige bassångare, hvars framgång i Prag vi nyligen omtalat, har af k. teaterdirektionen engagerats för att å vår operascen i slutet af denna månad uppträda några gånger i »Judinnan», »Trollföjten» och en tredje, ännu ej bestämd opera.

Fröken Ek har såsom Margareta i »Faust» gjort stor lycka på kgl. teatern i Köpenhamn med äfven medverkat å en konsert af Filharmoniska sällskapet derstädes.

Andreas Hallén, Filharmoniska sällskapets utmärkte dirigent, fick efter dess sista konsert, å ett festligt samkväm på hotell Rydberg, mottaga en konstrikt arbetad taktpinne af elfenben och guld med inskrift: »Andreas Hallén. Från Filharmoniska Sällskapet i Stockholm. Den 7 Maj 1886.» Minnesgåfvan åtföljdes af ett versifieradt tal, utfördt af en bland sällskapets medlemmar.

Emil Sjögren har enligt en uppgift i Köpenhamnstidningar fullbordat tre nya tonsättningar för violin, dem han tillägnat sin landsman violinisten Tor Aulin.

Wilhelmina Neruda gaf den 8 Maj en konsert i Göteborg å Handelsinstitutets sal inför en fullsatt salong och naturligtvis under stormande bifallsyttringar af de hänfödda åhörarna.

Ur en svensk tonsättares lif; af denna N. P. Ödmans intressanta minnestekning öfver Jac. Ax. Josephson har senare häftet utkommit. Vi ha ännu ej hunnit taga del af detta häftes innehåll, men skola i nästa nummer återkomma dertill. Vi hänvisa för tillfället till annonsen derom på sista sidan i dagens nummer.

Musikaliska akademien. Vid akademiens sammankomst den 29 April beviljades afsked åt läraren i pianostämning, kamreraren m. m. C. Sillén, hvilken efter

27 års tjänstgöring som lärare erhållit pension å allmänna indragningsstaten. Akademiens preses framförde till hr Sillén uttrycken af akademiens erkänsla för den långvariga och med samvetsgrann pligttröhet skötta tjänstgöringen.

Till hr Silléns efterträdare som lärare i pianostämning utsågs hr Viktor Emanuel Karlson.

Vårkonserten i Upsala, den sedvanliga oratoriekonserten, som i år för afgjort sista gången eger rum å Karolinasalen, kommer att gifvas omkring den 20 Maj, då Mendelssohns oratorium Elias skall utföras.

De kringresande teatersällskapen befunno sig vid Maj månads början: Berndts i Hernösand, Carlbergs i Sundsvall, Fröbergs i Viborg (Finland), Lunds i Söderhamn, Nymans i Oskarshamn, Ranfts i Norrköping, Sjögrens i Karlstad, Smitts i Eksjö, Sternvall-Skottes i Malmö, Stieglers i Laholm och Sundevalls i Hudiksvall.

Venersborgs Musiksällskap gaf Påskdagen d. 25 April en konsert i kyrkan, hvarvid utfördes: 1) »Fader vår» af H. Berens. 2) Marsch för orgel ur Mendelssohns Atalia. 3) »Ave verum», kör å capella af Gounod. 4) »Stradellas kyrkoaria». 5) »Lacrymosa», kör ur Mozarts requiem. 6) Ur »Paulus» af Mendelssohn: Recitativ: »Och de vittnen» etc samt kör: »Salig, ja salig prisom» etc.

En ung norsk sängerska, fröken Sophie Apenäs, hvilken genomgått Musikaliska akademien i Stockholm och der sjungit för prof. Günther samt sedan i Paris inkomst sängstudier för mad. Marchesi och Delle Sedie, har genom vår bekante sängare hr Westberg erhållit engagement vid operan i Köln och der med mycket bifall uppträdt i åtskilliga operor under namn af fröken Zela. Om hennes utförande af Amazilis parti i Spohrs »Jesonda» yttrar sålunda en Kölnertidning:

»I fröken Zela lärde vi känna en mycket lofvande talang. Af yttre företrädereger den unga damen en ståtlig teatergestalt, uttrycksfulla ögon och naturligt behag; rösten är fyllig och af behaglig klang samt eger förträfflig skola. Rikt bifall, framropningar efter akternas slut och till och med för öppen ridå voro på samma gång lön och uppmuntran till ytterligare framåtskridande.»

Om hennes uppträdande å en konsert yttrar »Köln. Ztg»:

»Fröken Zela kan säga med Caesar: jag kom, såg och segrade; hennes röst, en ovanligt frisk, sympatisk sopran, verkar i hög grad intagande och hon skördade på sina nummer, en pastoral af Bizet, »Es war ein Traum» af Lassen och »Prinzessin Ilse» af Reiser, ymnigaste bifall. Utom programmet sjöng hon en nordisk folkvisa.»

Paris. Anton Rubinstein har gjort ofantlig lycka här med sina jättkonzserter och blifvit mycket firad. Konserterna hafva gifvits i den ej synnerligen stora Salle Erard, och de billigen biljetterna ha kostat 20 francs. — Berättelsen om att han skulle ha träffats af ett slaganfall har lyckligtvis varit öfverdrifven; han hade endast ett par gånger fallit i vanmakt såsom en följd af öfveranstängning. I början af Maj absolverade han derefter 3 konserter i Brüssel.

— Opéra Comiques nyhet »Maître Ambros», med text af François Coppée och A. Dorchain, musik af Charles Widor, gick den 6 Maj första gången öfver scenen. Handlingen försiggår i Amsterdam 1650 och rör sig om Vilhelms af Oranien afsigt att militäriskt besätta den om sina privilegier mycket ömtåliga handelsstaden. Texten säges innehålla åtskilliga svaga punkter, flere idéer som äro långt ifrån nya, och syndar ej obetydligt mot logiken. Musiken lär deremot ha stora företräden. En i andra akten förekommande romans »J'ai deux amoureux, L'un parle, l'autre est silencieux» uppväckte stormande bifall och måste ges da capo.

— Verdi, den oaktadt sina 73 år ännu liflige och kraftfulle mästaren, har gjort ett besök i Paris för att lära känna de här varande mest framstående sångartister, en afsigt som stöd i samband med hans plan att nästa vinter låta sin nya opera »Otello» gå öfver scenen på Scalateatern i Milano. Ryktet vill veta att han utsett baritonisten Maurel att utföra titelrollen i denna opera.

— På det hus — N:o 26 Rue Laval —, der Victor Massé tillbragt sina sista tio år och slutade sin lefnad, kommer en minnestafva att uppsättas.

Figaros bröllop, Mozarts odödliga mästerverk, gafs d. 1 Maj flerstades i Tyskland med anledning deraf att å denna dag för 100 år sedan operan, på kejsar Joseph II:s speciella önskan, under det italienska namnet »Le nozze di Figaro» då gick för första gången öfver scenen i Wien.

Dresden. Äfven här har en ny tenor blifvit upptäckt. Det är en ännu ung man vid namn Robert Meffert, som varit artillerist under fransk-tyska kriget, då han i lägret och vid bivouaken väckte uppmärksamhet bland kamraterna för sin vackra röst. Han har nyligen uppträdt å hofoperan såsom Manrico i »Trubaduren». I Dresden. Ztg. skrifves om honom: »Herr Meffert eger ett lika kraftigt som sällsynt omfångsrikt materiel (från lilla D ända till tvåstrukna C) och rösten klingar lika vacker i höjden som i djupe.» Ännu saknar debutanten nödig teknisk utbildning och andra för den bildade konstnären utmärkande egenskaper.

— Fröken Aglaja Orgenyi, den äfven i Stockholm bekanta sångartisten, kommer med 1 Sept. att inträda som lärarinna i solosång vid konservatoriet i Dresden.

Detmold. I härvarande furstliga teaterarchiv har man nyligen påträffat det fullständiga partituret till Lortzings första teaterverk, sångspelet »Ali Pascha von Janina». Detta skrefs (såsom vi i n:o 4 af denna tidning förut nämt) i Köln 1824, och kort derefter uppfördes det der under medverkan af Lortzing sjelf och hans unga maka, Regina Rosine, född Ahlers. Lortzing flyttade år 1826 till Detmold.

Théâtre de la Monnaie, Brüssels bekanta operascen, har försatts i konkurs. Deficit uppgår, enligt hvad som berättas, till 110,000 francs.

Johann Strauss, den berömde tonsättaren och orkesterdirigenten, som inbjudits till S:t Petersburg för att anföras vid sju konserter, erhåller här för ett honorarium af 40,000 gulden samt fri resa från Wien för sig och sin hustru samt en »tredje man», som medföljer endast för att spela tarok med S. under resan. Strauss arbetar för närvarande på en ny operett, »Själavandringar».

Hervé, den bekante tonsättaren, har nyligen afslutat en ny komisk opera i 3 akter, »Frivoli», till text af W. B. Kingston. Operan, som blir utstyrd med stor prakt, skall först uppföras å Drurylane-

teatern i London. Handlingen i den första akten tilldrar sig i Florens, den andra på österrikiska gränsen och den tredje i Neapel.

Breflåda.

Prenumerant! Tidningsbuden tillsägas ständigt att akta tidningarna, som kringbäras i vaxduksomslag. Skadade exemplar få naturligvis utbytas mot felfria på expeditionen. Hvad utgifningstiden angår äro visserligen tryckningsdata d. 1 och 15, men inträffande viktigare musiktilldragelser, som böra refereras, väntan på porträtt-clichéer o. d. vålla stundom dröjsmål med tryckningen.

Konstvän! Det kan stundom hända att sångare genom heshet eller ansträngande arbete omöjligt kunna underkastas obegränsad tjänstgöring.

Ur en svensk tonsättares lif,

En minnesteckning

öfver

Jakob Axel Josephson,

af

N. P. Ödman.

Med talrika utdrag ur Josephsons dagböcker.

Senare häftet. Pris 2 Kr. 50 öre.

Om det första häftet af denna särdeles intressanta minnesteckning säger en anmälare i St. Dagblad: »Man får genom denna bok den klaraste bild af Josephsons inre lif. Utgifvaren har förstätt att med lätt hand utvälja det bästa och sammanbinda det till en verkligt skön minneskrans.»

LAUR. LARSSONS Antiqvariska Bokhandel, Stockholm

11 Klara Södra Kyrkogata 11,
hörn af Stora Vattugatan.

Katalog gratis.

Svensk Musiktidning 1886

utgifves efter samma plan som förut, försedd med **porträtter, notillustrationer** och **musikpremie** af värdefull, lätt utförbar pianomusik. Pris **6 kr.** för hel årgång (20 nummer), **30 öre** pr lösnnummer. Premien tillfaller blott helårsprenumeranter. Prenumeration sker i Stockholm å tidningens **expedition:** Klara Vestra kyrkogata 19, hvarifrån den hemsändes, hos **Al. d'Aubigné, Gust. Adolfs torg 8** samt hos hrr musik- och bokhandlare eller å de större tidningskontoren; för landsorten **hållst å posten** eller i bokhandeln. Annonspriiset är **10 öre** petitraden; betydlig rabatt lemnas för stående annons i flere nummer.

Frans J. Huss.

Redaktör och utgivare.

Prenumerantsamlare, som till tidningens expedition i Stockholm insända liqid för minst 5 exemplar, få räkna sig till godo **10 % provision** eller 1 exemplar af tidningen; för 10 exemplar och deröfver lemnas **20 % provision.**

Alex. d'Aubignés Musik- & Pappershandel

8 Gustaf Adolfs Torg 8

(f. d. Huss & Beers Musikhandel).

Svensk Läkaremarsch

sångkvartett,

ord af Ernst Swartz,

musik af John Ax. Huss.

Pris 50 öre.

Requireras i fast räkn. hos Svensk Musiktidnings Expedition,

Klara Vestra Kyrkogata 19.

I Laur. Larssons Antiquariska Bokhandel
11 Klara Södra Kyrkogata 11

Grunddragen till

Musikens Historia

efter Brendels lärobok.

Nedsatt pris: 25 öre.

SIGNE HEBBE

meddelar fortfarande undervisning i **sång** och **föredrag, dramatik** och **plastik** samt **rolers instudering** om anmälan göres Onsdagar och Lördagar mellan 11 och 12.

Sturegatan 24.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt kvinnliga elever efter Isidor Dannströms metod.

Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.

Adress: Sturegatan N:o 36.

OBS! Hrr Bokhandlare

i landsorten anmodas med första sända redovisning och liqid (ej frimärken) för sistlidna år till **Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.**

INNEHÅLL: Johan Peter Cronhamn (med porträtt). — Bernadotte-Bonaparte—Beethoven. — Tredje filharmoniska konserten i Köpenhamn. — Från Upsala. — Sång. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Breflåda. — Annonser.